

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ ДО

**ДИРЕКЦИЯ
“ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ”**

ДДС № 06/04.04.2008 г.

МИНИСТЕРСТВАТА И ВЕДОМСТВАТА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ
НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНО-
ОСИГУРИТЕЛНА КАСА
ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА
БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ
БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО
СМЕТНАТА ПАЛАТА

О т н о с н о: Редът и начинът за предоставяне и отчитане на средствата на Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд, както и на средствата на Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие”

С настоящите указания се определят редът и начинът на предоставяне на средствата на Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд, както и на администрираните от Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие” средства, включително и на свързаното с тях национално съфинансиране. Указанията включват и въпросите, свързани с получаването, разходването и отчитането на тези средства от бенефициентите – бюджетни предприятия (без общините). Указанията не се отнасят за средствата по предприсъединителни програми (ФАР, ИСПА и САПАРД).

Редът и начинът за получаване, разходване и отчитане на такива средства от бенефициенти–общини са регламентирани в ДДС № 07/2008 г. .

Указанията се издават на основание чл. 116 и чл. 117 от ПМС № 15/2008 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2008 г.

А. Указания за средствата, отпускани от Националния фонд

1. Структура от кодове на Националния фонд в СЕБРА и начини на предоставяне на средствата

1. В изпълнение на разпоредбите на § 41 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2008 г. за извършването на плащания на Националния фонд (НФ) в СЕБРА са обособени три първостепенни системи:

- 1.1. НФ - Кохезионен фонд (КФ) - със структура на кода **981 *******;
- 1.2. НФ – Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР) - със структура на кода **982 *******;
- 1.3. НФ – Европейски социален фонд (ЕСФ) - със структура на кода **983 *******.

2. Оперативните програми (ОП) са дефинирани като второстепенни оторизирани системи в рамките на съответната първостепенна система по т. 1, към която принадлежат. ОП „Транспорт” и ОП „Околна среда” фигурират като отделни второстепенни оторизирани системи на две места – в КФ и ЕФРР, тъй като изпълнението им се финансира със средства от тези два фонда.

3. В рамките на оторизираните второстепенни системи се дефинират съответните десетразрядни кодове, чийто брой и титуляри се определя в зависимост от начина на извършване на плащанията (предоставянето на средствата на бенефициентите), броя на бенефициентите, стойност на проектите и др.

4. Управляващите органи (УО) на оперативни програми или определени от УО междинни звена (МЗ) ще имат достъп до СЕБРА и ще извършват предвидените за второстепенни оторизирани разпоредители функции в СЕБРА – залагане на лимити на подчинени десетразрядни кодове, одобряване на плащания и др.

5. Предоставянето на тези средства от НФ (чрез УО/МЗ) и разходването им от бенефициентите се извършва по следните *два начина*:

5.1. чрез трансфер на средства по банкова сметка на бенефициента. Трансферите към такива бенефициенти по принцип ще се извършват чрез един десетразряден код (доколкото МФ не е определило друго), открит на съответния УО (или делегирано от него МЗ), а за ОП „Човешки ресурси” – и чрез код, открит на съответното МЗ.

5.2. чрез откриване в структурата от кодовете в СЕБРА по т. 3 на отделен десетразряден код на даден бенефициент към съответната оторизирана второстепенна система, чрез който той ще инициира бюджетни платежни нареждания за плащания директно към негови доставчици и контрагенти по проекта.

6. За плащанията по приоритетна ос „Техническа помощ” към съответната ОП, както и в случаите, когато бенефициент се явява самото министерство, в което функционира УО (а за ОП „Човешки ресурси” - и съответното ведомство, изпълняващо функцията на МЗ) се открива и прилага отделен десетразряден код в СЕБРА.

7. Предвид разпоредбата на т. 15.3.3 от указание на БНБ и МФ *03-13006* възможността по т. 5.2 за директно извършване от бенефициента на плащания чрез отделно обособен десетразряден код в СЕБРА по принцип е приложима и когато бенефициент е небюджетно предприятие.

II. Отчетност на НФ и бенефициентите – бюджетни предприятия **- базисни принципи и основни положения**

8. Когато получатели на средствата са бенефициенти-бюджетни предприятия получаването и разходването на тези суми се отчитат като **операции с извънбюджетни средства, независимо от начина на отпускане и усвояване.**

9. **Операциите на бенефициентите-бюджетни предприятия с тези средства не се включват в отчетността на Националния фонд (НФ),** а само за целите на изготвяне на консолидираната фискална програма се представят от Министерството на финансите обособено в частта на операциите на НФ.

10. В консолидираната отчетност на НФ (на касова и начислена основа) ще бъде отчетен **само трансферът към съответния бенефициент независимо от начина на предоставяне на средствата.** Когато бенефициент е бюджетно предприятие (включително и общини), предоставените средства се отчитат като трансфери между извънбюджетни сметки. Когато бенефициент е небюджетно предприятие, в консолидираната отчетност на НФ се прилагат съответните параграфи от ЕБК и сметки за текущи и капиталови трансфери за небюджетни предприятия, като тези касови разходи се отчитат и по съответната дейност по ЕБК и оперативна програма при спазване на изискванията по т.т. 14 и 15.

11. В отчетността за извънбюджетните сметки на бенефициента-бюджетно предприятие се включват операциите по получаването на средствата (отчитат се като получен трансфер от извънбюджетна сметка), извършването на плащанията и всички свързани с тях приходи, разходи и операции с активи и пасиви.

12. Отчетените от бенефициентите-бюджетни предприятия операции по получаване и усвояване на тези предоставени от НФ средства се включват на общо основание по реда, предвиден за извънбюджетните сметки и фондове в периодичните (месечни и тримесечни) касови отчети и оборотни ведомости, изготвяни и представяни в МФ от съответните първостепенни разпоредители.

13. При изготвянето и представянето от съответния първостепенен разпоредител, ДВУ или БАН на периодичните касови отчети и оборотни ведомости, информацията за тези операции на бенефициентите-бюджетни предприятия, освен включването ѝ в съответните сборни отчети и оборотни ведомости наред с останалите извънбюджетни средства и операции, се представя и обособено с оглед отделното ѝ консолидиране и осигуряване на национално ниво на информация за разходването на средствата по оперативни програми и свързаното с тях финансиране.

14. При отчитането от бенефициентите-бюджетни предприятия на разходите на касова основа, **освен отразяването им по параграфи и дейности от ЕБК се осигурява и информация по оперативни програми.** Информацията за разходите по оперативни програми се предвижда да се предоставя заедно с тримесечните касови отчети

15. Тъй като е налице обособено отчитане на тези средства, при отразяване на касовия разход по функционален признак **не се ползват предвидените в съответните функции кодове на дейности за разходи по международни програми и споразумения, а се прилага съответният код за дейност от ЕБК, по който по принцип би следвало да се отчита съответния разход.** Например, ако бенефициентът-бюджетно предприятие извършва по ОП „Транспорт” разходи за ремонт и изграждане на пътища, следва да се прилага дейност 832, а не дейност 848.

16. МФ – д-ия „Държавно съкровище” с указанията за изготвянето и представянето на касовите отчети за първото тримесечие на 2008 г. или с други указания ще конкретизира прилагането на т.т. **12-15**, включително ще определи и макетите на формите и файловете за обособеното представяне на тези данни.

III. Получаване и усвояване на средства чрез трансфер по банкова сметка – касови потоци и отчетност на бенефициентите-бюджетни предприятия (без общините)

17. Когато бенефициенти са **бюджетни предприятия (без общините)** за които получаването и разходването на средствата ще се извършва въз основа на **трансфер по банкова сметка (подходът по т. 5.1)**, **не се открива/използва банкова извънбюджетна сметка, а средствата се превеждат по банковата бюджетна сметка на съответния бенефициент.** За второстепенен и от пониска степен разпоредител-бенефициент, включен в СЕБРА, сумите се превеждат по банковата бюджетна „транзитна сметка”.

18. Предвид на това, както и поради изложеното в **раздел II** базисно изискване за отразяване от бенефициента на тези операции като извънбюджетни средства, за отчетни цели **произтичащите касови потоци се структурират като операции с извънбюджетни средства на разпореждане**, извършвани **по бюджета** на такива бенефициенти, чрез **едновременното и огледалното** им отразяване по **§ 88-03** от ЕБК и **сметка 4682** от Сметкоплана на бюджетните предприятия (СБП) в отчетността за бюджета и извънбюджетните сметки и фондове.

19. Тъй като касовите потоци преминават чрез банковите бюджетни сметки, в отчетността на извънбюджетните средства за тези операции на бенефициента няма да фигурират парични наличности в началото и в края на периода, а разликата между входящите и изходящите касови потоци ще се отрази в отчетността на тези извънбюджетни средства като салдо по § 88-03 и сметка 4682.

20. При така възприетия подход на огледално отразяване на касовите потоци, отчетените по бюджета и извънбюджетната сметка на бенефициента-бюджетно предприятие (без общините) салда по § 88-03, респективно салда по сметка 4682, следва във всеки един момент да са равни, но с обратни знаци.

21. По-конкретно, за отразяването от бенефициента-бюджетно предприятие (без общините) по бюджета и извънбюджетната сметка на основните операции с тези средства се прилага следната отчетна схема:

21.1. Постъпване по банковата бюджетна сметка на бенефициента на трансфер от НФ:

а) отчитане на <i>касова основа</i> :	
БЮДЖЕТ на бенефициента §§ 95-07, 96-07 (-) / § 88-03 (+)	И Б С Ф на бенефициента § 88-03 (-) / § 63-01 (+)
б) отчитане на <i>начислена основа</i> :	
Отчетна група “БЮДЖЕТИ” Дт с/ка 5001 (5013) / Кт с/ка 4682	Отчетна група И Б С Ф Дт с/ка 4682 / Кт с/ка 7529

21.2. Начисляване от бенефициента на суми по доставки на услуги/активи и задължения към доставчици/контрагенти:

а) отчитане на <i>касова основа</i> :	
БЮДЖЕТ на бенефициента <i>Не се взима записване по ЕБК</i>	И Б С Ф на бенефициента <i>Не се взима записване по ЕБК</i>
б) отчитане на <i>начислена основа</i> :	
Отчетна група “БЮДЖЕТИ” <i>Не се съставя счетоводна статия</i>	Отчетна група И Б С Ф Дт с/ки р-л 2, 3, 6, 4511 / Кт с/ки 4010 и др.

21.3. Плащане чрез банковата бюджетна сметка на бенефициента на задължението към доставчик/контрагент или превеждането на аванси:

а) отчитане на <i>касова основа</i> :	
БЮДЖЕТ на бенефициента § 88-03 (-) / §§ 95-07, 96-07 (+)	И Б С Ф на бенефициента Разходни §§ (+) / § 88-03 (+)
б) отчитане на <i>начислена основа</i> :	
Отчетна група “БЮДЖЕТИ” Дт с/ка 4682 / Кт с/ка 5001 (5013)	Отчетна група И Б С Ф Дт с/ки 4010, 4020 и др. / Кт с/ка 4682

21.4. Плащане от бенефициента чрез СЕБРА (когато операциите за неговия десетразряден код в СЕБРА се отчитат като операции на подведомствен разпоредител) на задължението към доставчик/контрагент или превеждането на аванси:

а) отчитане на <i>касова основа</i> :	
БЮДЖЕТ на бенефициента § 88-03 (-) / § 66-02 (+)	И Б С Ф на бенефициента Разходни §§ (+) / § 88-03 (+)
б) отчитане на <i>начислена основа</i> :	
Отчетна група “БЮДЖЕТИ” Дт с/ка 4682 / Кт с/ка 7500	Отчетна група И Б С Ф Дт с/ки 4010, 4020 и др. / Кт с/ка 4682

21.5. Прехвърляне на придобитите с тези средства активи за ползване по бюджета на бенефициента:

а) отчитане на <i>касова основа</i> :	
БЮДЖЕТ на бенефициента Не се взима записване по ЕБК	И Б С Ф на бенефициента Не се взима записване по ЕБК
б) отчитане на <i>начислена основа</i> :	
Отчетна група “БЮДЖЕТИ” Дт с/ки р-ли 2, 3 / Кт с/ка 7621	Отчетна група И Б С Ф Дт с/ка 7621 / Кт с/ки р-ли 2, 3

21.6. Безвъзмездно прехвърляне на придобитите с тези средства активи на други бюджетни предприятия – счетоводните записвания са аналогични на тези по т. **21.5**, като в случаите на прехвърляне на активи на общини вместо сметка 7621, се ползва от бенефициента сметка 7611.

21.7. Безвъзмездно прехвърляне на придобитите с тези средства активи на небюджетни предприятия и физически лица – счетоводните записвания са аналогични на тези по т. **21.5**, като вместо сметка 7621, се ползват съответните сметки за трансфери в натура от група 64.

21.8. Когато по една или друга причина по банковата бюджетна сметка на бенефициента са възстановени суми от доставчик/контрагент, на касова основа се взимат записвания, *обратни* на тези по т. **21.3**, б. **”а”**. На начислена основа записването в отчетна група „БЮДЖЕТИ” е обратно на това по т. **21.3**, б. **”б”**, а в отчетна група „ИБСФ” се дебитираща сметка 4682, срещу кредитиране в зависимост от обстоятелствата на съответната сметка (възстановен разход, корекция на отчетната стойност на актив, възстановен аванс, уреждане на други разчети и др.).

21.9. Когато се възстановяват от доставчик/контрагент (или служебно от банки при грешки) суми по сметката с лимити на първостепенната система, които първоначално са били преведени чрез СЕБРА, и когато операциите по десетразрядния код в СЕБРА за бюджета на бенефициента се отчитат като операции на подведомствен разпоредител, се процедира, както следва:

а) записванията на касова и начислена основа по бюджета на бенефици-

ента и неговия първостепенен разпоредител (титуляра на сметката с лимити) се извършват по реда на **т. 52.10** от писмо на МФ *ДДС № 20/2004 г.*, като бенефициентът в съответното счетоводно записване отразява сумата по **кредита** на **сметка 4682** и по **§ 88-03 (+)**.

б) записванията на касова и начислена основа в **ИБСФ на бенефициента са идентични** на записванията за **ИБСФ по т. 21.8**.

21.10. Когато възстановените суми по т.т. **21.8** и **21.9** засягат цената на придобиване на активи, по принцип следва да се коригира отчетната стойност, освен ако възстановените суми са несъществени или в конкретните обстоятелства практически е невъзможно да се извърши (например когато активите вече са разпределени на много лица и е трудно те да бъдат уведомени за промяна на отчетната стойност и др.). В зависимост от конкретните обстоятелства, се процедира както следва:

а) ако активите са **безвъзмездно прехвърлени** от отчетна група „ИБСФ” в отчетна група „БЮДЖЕТИ” на бенефициента **и ще се извърши корекция на отчетната стойност на активите**, в „БЮДЖЕТИ” и „ИБСФ” се съставят допълнителни огледални счетоводни записвания на начислена основа чрез кореспонденция на сметка 7621 със съответните сметки от раздел 2 и 3 (или съответната сметка от раздел 6 или 7 ако активите вече са изписани на разход или прехвърлени на други лица);

б) ако активите са **безвъзмездно прехвърлени** от отчетна група „ИБСФ” на други бюджетни предприятия (включително и на разпоредители от същата първостепенна система на бенефициента) **и ще се извърши корекция на отчетната стойност на активите**, се процедира по реда на **б. „а”**; като записванията за отчетна група „БЮДЖЕТИ” се извършват не от бенефициента, а от получателя на актива въз основа на съответното уведомление от бенефициента (когато получатели на активите са общини се ползва сметка 7611);

в) ако при прехвърлянията по **б.б. „а”** и **„б”** **не се извършва корекция в отчетната стойност**, тогава възстановената сума се отчита в „ИБСФ” на начислена основа, като се отнася по **сметка 7199** (ако към датата на осчетоводяване на върнатата сума е ясно, че няма да се коригира отчетната стойност на актива, тя може директно да се отнесе по **сметка 7199**, вместо по съответната сметка от раздел 2 и 3);

г) ако активите са **безвъзмездно прехвърлени на небюджетни предприятия**, и това прехвърляне е отразено директно в отчетна група „ИБСФ”, от бенефициента се взима записване *само* в отчетна група „ИБСФ”, като се дебитират съответните сметки в зависимост от обстоятелствата и записванията по **т.т. 21.8** и **21.9**, срещу кредитиране на съответната сметка от група 64. Това записване се извършва независимо дали получателя (небюджетното предприятие) е уведомлен за корекцията на отчетната стойност и независимо дали той ще коригира отчетната стойност на актива.

21.11. Доколкото при извършените и отчетени в отчетна група „ИБСФ” операции на бенефициента може да възникнат активи/пасиви по разчети за ДДС, те се прехвърлят от отчетна група „ИБСФ” в отчетна група „БЮДЖЕТИ” чрез използването на сметки 762.

21.12. При възстановяване на НФ на **неусвоени средства** в отчетна група „БЮДЖЕТИ” записването е: **Дт с/ка 4682 / Кт с/ка 5001 (5013) или 7500** (ако плащането е чрез СЕБРА). На касова основа записването по бюджета на бенефициента е **§ 88-03 (-) / § 95-07 (§ 96-07) или § 66-02 (+)**. В отчетна група „ИБСФ” записването ще бъде: **Дт сметка 7529 / § 63-01 (-) срещу Кт сметка 4682 / § 88-03 (+)**.

22. Когато са налице случаи с тези средства да се покриват разходи за осигурителни вноски на включени в схемата за централизирано разплащане бюджетни предприятия, се прилага общият ред на отчитане съгласно **т. 55** от писмо на МФ *ДДС № 01/2003 г.*, като в счетоводните записвания по **т. 55.4** от писмото за преводите между съответните извънбюджетна сметка и бюджет **вместо кореспондиращата счетоводна сметка 5001 (5013), респективно § 95-07 (§ 96-07), се използва сметка 4682, съответно § 88-03**. (Тъй като поначало средствата за тези разходи се превеждат по бюджета, а от друга страна липсва реална банкова извънбюджетна сметка, "касовото" погасяване на това „задължение“ на извънбюджетната сметка към бюджета може да се отрази за отчетни цели само ако се приравни на касов поток, структуриран като транзакция с извънбюджетни средства на разпореждане, съгласно изложения в **т. 18** подход.).

23. Когато се извършват **предварително плащания от бюджета на бенефициента за разходи или аванси** към доставчици **преди да бъде одобрен проекта или преди да получи финансиране от НФ**, сумите се отчитат като **касов разход по бюджета**. В случай, че в следствие тези плащания бъдат признати за допустими и се включат в обхвата на финансиране от съответната ОП, или се преведат от НФ съответните средства, **разходът/авансът се сторнира от бюджета** (с *изключение* на разхода за осигурителни вноски, включен в схемата на централизираното разплащане на осигурителните вноски) в кореспонденция със записване по **§ 88-03**, респективно **сметка 4682** и се отразява **огледално като извънбюджетна операция**, както следва:

а) отчитане на касова основа :	
БЮДЖЕТ на бенефициента § 88-03 (-) / Разходни §§ (-)	И Б С Ф на бенефициента Разходни §§ (+) / § 88-03 (+)
б) отчитане на начислена основа :	
Отчетна група "БЮДЖЕТИ" Дт с/ка 4682 / Кт с/ки 4020, 4040, р-л 6	Отчетна група И Б С Ф Дт с/ки 4020, 4040, р-л 6 / Кт с/ка 4682

24. Когато при условията на **т. 23** са извършени и отчетени по бюджета **разходи за осигурителни вноски, включени в схемата на централизираното разплащане на осигурителните вноски**, тези разходи се сторнират от бюджета в кореспонденция със съответните подпараграфи на § 69-00, след което се прилага редът по **т. 22**.

25. Когато при условията на **т. 23** са извършени **предварително плащания от бенефициента за придобиване на активи** и в следствие тези плащания бъдат признати за допустими и се включат в обхвата на финансиране от съответната ОП, или се преведат от НФ съответните средства, се процедурира както следва:

а) отчетените плащания се **сторнират от бюджета**, аналогично на записванията на касова основа по **т. 23**, б. **„а“**:

отчитане на касова основа :	
БЮДЖЕТ на бенефициента § 88-03 (-) / Разходен § 10, §§ 51-57 (-)	И Б С Ф на бенефициента Разходен § 10, §§ 51-57 (+) / § 88-03 (+)

б) на начислена основа придобитите активи *не* се сторнират от отчетна група „БЮДЖЕТИ” и не се завеждат в „ИБСФ”, а се взима записването:

отчитане на *начислена основа*:

Отчетна група **“БЮДЖЕТИ”**

Дт с/ка 4682 / Кт с/ка 7621

Отчетна група **И Б С Ф**

Дт с/ка 7621 / Кт с/ка 4682

26. Когато предварително извършеното при условията на т. 23 плащане *не* бъде признато или самият проект *не* е одобрен за финансиране, **разходът остава за сметка на бюджета** на бенефициента.

27. За включените в СЕБРА разпоредители с бюджетни кредити плащанията по бюджета с тези средства следва да бъдат заявени и включени в лимита на първостепенната система и съответния десетразряден код на бенефициента в допълнение към лимита за разходите по реда на чл. 22, ал. 3, т. 7 от ПМС № 15/2008 г. В случай, че частта от лимита за тези плащания по § 88-03 на бенефициента не е усвоена до края на годината, предвид на зануляването на всички неусвоени лимити в СЕБРА, неусвоената част следва да се заяви и включи за следващата година.

28. За включените в СЕБРА разпоредители с бюджетни кредити при иницирането на бюджетни платежни нареждания за такива плащания, както и при тяхното *сторниране*, се прилагат **кодове за вид плащане в СЕБРА** както следва:

28.1. Когато бенефициентът-бюджетно предприятие плаща чрез СЕБРА за сметка на преведените му по бюджета средства от НФ задължително се прилага код за вид плащане 88 „Средства на разпореждане”;

28.2. Когато по една или друга причина се сторнира чрез СЕБРА плащане, отчетено по реда на т. 28.1 сторнираната сума в крайна сметка следва да бъде отнесена също по код за вид плащане 88. Ако първоначално за сторнирането е приложен един код, в зависимост от начина на извършване на операцията (например служебно и автоматично от БНБ или въз основа на искане на титуляра на сметката с лимити) в следствие припадащата се за код 88 отрицателна сума се прекласифицира и отнася по него чрез съответните функционалности в СЕБРА.

28.3. При извършване *предварително* от бюджета на бенефициента-бюджетно предприятие на плащания чрез СЕБРА съгласно т. 23 се прилагат съответните кодове за вид плащания според естеството и характера на разхода;

28.4. В случай, че плащанията по т. 28.3 бъдат признати за допустими и се преведат от НФ средства съгласно т. 23, се извършва чрез СЕБРА на бенефициента корективна операция за сторниране на отчетения по съответните кодове за вид плащане разход и отнасяне на тази сума по код за вид плащане 88;

28.5. В случаите на т. 26 (непризнаване на предварително извършените от бюджета на бенефициента разход) не се извършва в СЕБРА на бенефициента сторниране и прекласифициране на разхода по кодове за вид плащане.

IV. Получаване и усвояване на средства чрез десетразряден код на бенефициента в структурата от кодове на НФ в СЕБРА – касови потоци и отчетност на бенефициентите-бюджетни предприятия, УО и МЗ

29. Когато бенефициенти са **бюджетни предприятия**, за които получаването и разходването на средствата ще се извършва въз основа на **отделен десетразряден код на бенефициента** в структурата от кодове на НФ в СЕБРА (**подходът по т. 5.2**), се прилага **общият ред на отчитане на плащанията в СЕБРА**

от подведомствени разпоредители съгласно съответните разпоредби на т. 52 от писмо на МФ ДДС № 20/2004 г., включително и ползването на сметки 7500, 7501 и §§ 66-00, 61-09 от бенефициента и НФ при отчитане на съответните операции.

30. Доколкото бенефициенти ще имат „транзитна сметка” и/или „сметка за наличности като част от структурата от сметки на НФ, обслужвани от БНБ и банките чрез прилагането на кода на НФ 9817, за отчетни цели се приема следното:

30.1. Салдата на такива банкови сметки **се включват в отчетността на НФ, а не на бенефициента-титulary;**

30.2. В отчетността на **бенефициента-титulary** салдата по такива банкови сметки **не се представят като парични наличности, а се третира** и включват като **елемент на бюджетните взаимоотношения (трансфери) с НФ.**

31. За спазване на изискването по т. **30.2**, в отчетността на **бенефициента-титulary** (бюджетно предприятие) се прилагат следните правила:

31.1. Текущо през отчетния период (месец) операцията и наличностите по тези сметки се отчитат на касова и начислена основа по общия ред;

31.2. В случай, че **към края на месеца има наличност** по такива банкови сметки, за отчетни цели салдото се отнася както следва:

а) отчитане на **касова основа**: § 63-02 (-) / § 95-07 (§ 96-07) (+);

б) отчитане на **начислена основа**: Дт сметка 7529 / Кт сметка 5001 (5013). Тази операция се извършва чрез **отделно открита** за целта от бенефициента **аналитична сметка към сметка 5001 (5013).**

31.3. В началото на следващия месец записванията по т. **31.2** на касова и начислена основа **се сторнират** от бенефициента (бюджетно предприятие), като при сторнирането на начислена основа също **задължително** се използва отделно откритата аналитична сметка към сметка 5001 (5013).

32. В отчетността на НФ (УО и МЗ) операцията по т. **31** на бенефициентите се представят огледално, като вместо § 63-02 се използва § 63-01, а на начислена основа се прилага съответната сметка за касови трансфери от/за извънбюджетни сметки от гр. 75 в зависимост от статута на бенефициента.

33. Разпоредбите на т. **31** **се прилагат** за плащанията на обособените **кодове в СЕБРА** и свързаните с тях **банкови сметки на УО и МЗ**, открити в **качеството им на бенефициент** (кодовете и сметките в системата на НФ по т. **5.2**).

34. Разпоредбите на т. **31** **не се прилагат** за плащанията на обособените **кодове в СЕБРА** и свързаните с тях **банкови сметки на УО и МЗ** чрез които **само ще се превеждат/възстановяват трансфери за/от бенефициентите** (кодовете и сметките в системата на НФ по т. **5.1**). Отчетните данни за тези десетразрядни кодове в СЕБРА и банкови сметки се включват по общия ред **само** в отчетността на НФ.

35. При извършване на плащанията чрез десетразрядните кодове в СЕБРА, както и при последващи корекции и сторниране в СЕБРА, се прилагат съответните кодове за вид плащане в зависимост от естеството и характера на извършвания разход.

36. Когато УО (респективно МЗ) директно трансферира чрез СЕБРА средства към банкови сметки на бенефициенти (подходът по т. **5.1**) се прилагат следните кодове за вид плащане:

36.1. За **текущ трансфер** към **предприятия** - код за вид плащане **30**;

36.2. За **текущ трансфер** към **организации с нестопанска цел** - код за вид плащане **30**;

36.3. За **текущ трансфер** към **домакинства** - код за вид плащане **40**;

36.4. За *капиталов трансфер* към *предприятия* - код за вид плащане **50**;

36.5. За *капиталов трансфер* към *организации с нестопанска цел* - код за вид плащане **50**;

36.6. За *капиталов трансфер* към *домакинства* - код за вид плащане **50**;

36.7. За всички *трансфери* към *бюджетни предприятия* - код за вид плащане **60**;

36.8. Когато даден превод към небюджетни предприятия съдържа и двата компонента – текущ и капиталов трансфер се прилага кодът за вид плащане на преобладаващия елемент. В следствие така акумулираните суми се преразпределят периодично чрез процедурите на СЕБРА по коректния код, когато са в съществен размер и практически може да се идентифицират.

37. Останалите приходи, разходи, трансфери и операции с активи и пасиви на касова и начислена основа се отчитат по общоприложимия за извънбюджетните сметки и фондове ред, доколкото с указания на МФ не е определено друго, като се има предвид следното:

Когато е извършено предварително плащане от бюджета при условията на т. **23**, прилага се редът на отчитане съгласно т.т. **23-26**;

V. Временни депозити за гаранции, участие в търгове, други чужди средства и приходи от продажба на тръжна документация

38. Независимо от начина на предоставяне и разходване от бенефициентите-бюджетни предприятия на средствата на НФ (подходите по т. **5.1** и т. **5.2**), операциите с чужди средства, произтичащи от дейността по усвояването на тези суми на НФ (вносяне и връщане на временни депозити за гаранции и участие в търгове и др.) се извършват и отчитат по общия ред – чрез съответните банкови сметки за чужди средства на тези бенефициенти (банкови сметки 172X и 182X), и отразяване на начислена основа в отчетна група „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ” на бенефициента-бюджетно предприятие.

39. Аналогично, приходите от продажба на тръжна документация по общия ред следва да постъпват по бюджета на съответния бенефициент.

VI. Допълнителни изисквания към УО и МЗ и бенефициентите-бюджетни предприятия

40. С оглед коректното класифициране и равняване на операциите и трансферите на НФ, в процеса на селектиране и одобряване на кандидат-бенефициентите УО и МЗ следва да идентифицират статута на одобрените кандидати, като ги класифицират в следните категории:

- нефинансови и финансови предприятия (търговски дружества, еднолични търговци, кооперации, държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон);
- организации с нестопанска цел;
- физически лица (без еднолични търговци);
- бюджетни предприятия.

41. По отношение на бюджетните предприятия допълнително следва да се идентифицира към кой първостепенен разпоредител те се включват за отчетни и бюджетни цели. За целта, бюджетните предприятия-кандидат бенефициенти следва да посочат кода по ЕБК на първостепенния разпоредител на бенефициента. Структурите на държавните висши училища (ДВУ) и БАН посочват кода по ЕБК на съответното ДВУ или БАН.

42. Предвид изложените по-горе подходи за предоставяне и усвояване на средства УО (МЗ) не следва да поставят изискване към бенефициентите-бюджетни предприятия за откриване на отделна банкова сметка за получаване и разходване на средствата по проекта. Когато бенефициентите са общини или техни подведомствени разпоредители, по отношение на банковите сметки следва да спазват изискванията на писмо на МФ ДДС № 07/2008 г.

43. В тази връзка се препоръчва в договорите с бенефициенти-бюджетни предприятия да фигурира клауза с примерно съдържание:

**„... Средствата ще се превеждат по банкова сметка IBAN
- BIC на обслужващата банка на бенефициента, освен ако не се прилага отделен десетразряден код (подходът по т. 5.2 от писмо на МФ ДДС № 06/2008 г.).”**

44. Бенефициентите-бюджетни предприятия, които ще получават такива средства от НФ по банкова сметка са длъжни при смяна на банката, обслужваща тази сметка, или промяна на номера на сметката, своевременно да уведомят съответния УО (МЗ) за новия IBAN номер на сметката и BIC код на обслужващата банка.

45. Когато даден бенефициент е получил такива средства чрез превод от УО (МЗ) по своя банкова сметка, **подлежащите на възстановяване неусвоени средства както и натрупаните лихви, глоби и неустойки, следва да се превеждат по съответната „транзитна сметка” на УО/МЗ** (сметка 7442, която е в структурата от банкови сметки, отчитани по кода на НФ 9817). В тази връзка, УО (МЗ) следва да посочи в договорите с бенефициентите, които ще получават средства чрез банков трансфер, IBAN номера на транзитната сметка и BIC код на обслужващата банка. (Тъй като е възможно УО/МЗ да извършва плащания чрез няколко десетразрядни кодове в СЕБРА, посочва се „транзитната сметка”, която е свързана с десетразрядния код, от който се трансферират средства към съответния бенефициент).

46. Когато даден бенефициент е превел такива средства на свои доставчици/контрагенти, **подлежащите на възстановяване от тях неусвоени средства както и натрупаните лихви, глоби и неустойки, следва да се превеждат по сметка на бенефициента**. В тази връзка, бенефициентът следва да посочи в своите договори с доставчиците/контрагентите, IBAN номера на сметката и BIC код на обслужващата банка, като се има предвид следното:

46.1. Когато бенефициентът получава средствата от НФ по банковата си сметка (подходът по т. 5.1), същата следва да се използва и посочи на доставчиците/контрагентите за възстановяване от тях на неусвоени суми и превеждане на дължимите лихви, глоби и неустойки. (За включените в СЕБРА бенефициенти се посочва транзитната им бюджетна сметка);

46.2. Когато бенефициентът получава и разходва средствата от НФ чрез отделен десетразряден код в СЕБРА, включен в системата от кодове на НФ (подходът по т. 5.2), **посочва се „транзитната сметка”, която е свързана с този десетразряден код на бенефициента;**

46.3. Разпоредбата на т. 46.2 се прилага и когато е обособен такъв десетразряден код в СЕБРА на бенефициент-община или небюджетно предприятие, освен ако подлежащите на възстановяване/превеждане средства са от собствено финансиране на бенефициента (в тези ситуации сумите се превеждат по сметка на бенефициента);

46.4. Когато се прилага подходът по т. 5.2 и доставчикът/контрагентът възстановява/превежда суми на бенефициента, които произтичат от смесено финансиране (от средства на НФ и собствени средства на бенефициента), по съответната „транзитна сметка” следва да се отнесе само припадащата се част от сумите, съответстващи на осигуреното от НФ финансиране;

46.5. Когато е налице последваща смяна на обслужващата банка или промяна на номера на сметката на бенефициента, той следва да уведоми по подходящ и своевременен начин доставчиците/контрагентите си за новия IBAN номер на сметката и BIC кода на обслужващата банка, по които евентуално ще се възстановяват/преведат суми от тях по реда на гореизложените условия и изисквания;

46.6. УО (МЗ) уведомява по подходящ начин бенефициента-небюджетно предприятие за условията и изискванията по т.т. **46.1-46.5**.

VII. Допълнителни изисквания към бенефициентите при извършване от тях на плащания чрез десетразряден код в системата на НФ (при прилагане на подхода по т. 5.2)

47. Когато за даден бенефициент се прилага подходът на предоставяне и разходване на средства чрез отделен десетразряден код в СЕБРА в системата на НФ (подходът по т. **5.2**), при извършването на плащанията се спазват и следните допълнителни изисквания:

47.1. Бенефициентът може да инициира бюджетни платежни нареждания само за плащания директно към сметки на негови доставчици/контрагенти;

47.2. Не се допуска бенефициентът чрез този десетразряден код да запазва своя банкова сметка, откъдето в следствие да извършва разплащане към негови доставчици/контрагенти. Изключения се допускат само в следните случаи:

а) за възстановяване на средства, които първоначално са изплатени от сметка на бенефициента;

б) в други случаи, определени от МФ.

48. Разпоредбата на т. **47** се прилага и за бенефициенти-небюджетни предприятия, като съответния УО (МЗ) по подходящ начин уведомява бенефициента-небюджетно предприятие за тези изисквания.

49. За целите на прилагането на т. **30.1** и включването и равняването на данни в консолидираната отчетност на НФ, бенефициентът-тителар на „транзитната сметка” (включително и когато е небюджетно предприятие) предоставя на УО (МЗ) необходимата информация за салдата по сметката за включване в отчетността на НФ, включително изготвя и представя тримесечно заверени от обслужващата банка данни за салдата по такива сметки, по ред и начин предвиден за второстепенни и от по ниска степен разпоредители с бюджетни кредити.

VIII. Процедура за избор на подход за предоставяне и разходване на средства (подходите по т.т. 5.1 и 5.2)

50. Изборът на подход за предоставяне и разходване на средства от бенефициентите (подходите по т.т. **5.1** и **5.2**) се определя от МФ. Изборът на подход се определя от МФ с цел оптимизиране на касовото управление на тези потоци, като се вземат предвид спецификата, естеството, размерът и характера на разходите, проектите, бенефициентите, административния капацитет, включително и практическата възможност за администриране на допълнителни кодове на НФ в СЕБРА.

51. МФ може по всяко време да промени за даден бенефициент вече избрания подход за предоставяне и разходване на средства на НФ.

52. Освен в случаите по т. **6**, подходът по т. **5.2** задължително ще се прилага за следните бенефициенти:

52.1. първостепенна система **981 ******* - НФ - Кохезионен фонд:

- а)** бенефициенти към **ОП „Транспорт“**;
- фонд „Републиканска пътна инфраструктура“ (фонд „РПИ“);
 - Национална компания за железопътна инфраструктура (НКЖИ).

52.2. първостепенна система **982 ******* - НФ - ЕФРР:

- а)** бенефициенти към **ОП „Транспорт“**;
- ИА „Морска администрация“;
 - ИА „Проучване и поддържане на р. Дунав“;
 - фонд „РПИ“;
 - НКЖИ;
 - „Метрополитен“ ЕАД;
- б)** бенефициенти към **ОП „Околна среда“**;
- басейнови дирекции към МОСВ;
- в)** бенефициенти към **ОП „Регионално развитие“**:
- Министерство на вътрешните работи;
 - Министерство на труда и социалната политика;
 - Министерство на здравеопазването;
 - Министерство на образованието и науката;
 - Министерство на културата;
 - Държавна агенция за информационни технологии и съобщения;
 - Агенция по туризъм;
 - фонд „РПИ“.
- г)** бенефициенти към **ОП „Конкурентноспособност“**;
- Холдингов фонд.

Б. Указания за средствата, отпускани от *Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие“*

IX. Начини за предоставяне и разходване от бенефициенти-бюджетни предприятия на средства на Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“

53. Предоставянето на бенефициенти на **администрираните от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“ (РА) средства** от европейските земеделски и рибарски фондове и свързаното с тях национално съфинансиране се извършва от агенцията **директно и централизирано** - чрез съответните десет-разрядни кодове за тези плащания на РА в СЕБРА.

54. Предвид на това, за отпускането и разходването на тези средства на РА ще се прилага **само** подходът по т. **5.1**.

55. По-конкретно, когато **бенефициенти са бюджетни предприятия**, средствата се превеждат от РА както следва:

55.1. За **всички бюджетни предприятия (без общините)** – по банковата бюджетна сметка (за включените в СЕБРА второстепенен и от по-ниска степен такива разпоредители, сумите се превеждат по банковата бюджетна „транзитна сметка“);

55.2. За **общините и техните подведомствени разпоредители** – по откритите за целта **банкови извънбюджетни сметки** съгласно изискванията на писмо на МФ **ДДС № 07/2008 г.**

X. Отчетност на РА и бенефициентите-бюджетни предприятия - базисни принципи и основни положения

56. Аналогично на операциите със средствата на НФ, получаването и разходването от бенефициентите-бюджетни предприятия на средствата на РА се отчитат като **операции с извънбюджетни средства, включително и в случаите по т. 55.1.**

57. **Операциите на бенефициентите с тези средства не се включват в отчетността на РА.**

58. В отчетността за извънбюджетните сметки на бенефициента-бюджетно предприятие се включват операциите по получаването на средствата на РА, извършването на плащанията и всички свързани с тях приходи, разходи и операции с активи и пасиви.

59. Отчетените от бенефициентите-бюджетни предприятия операции по получаване и усвояване на тези предоставени от РА средства се включват на общо основание по реда, предвиден за извънбюджетните сметки и фондове в периодичните (месечни и тримесечни) касови отчети и оборотни ведомости, изготвяни и представяни в МФ от съответните първостепенни разпоредители.

60. При изготвянето и представянето на периодичните касови отчети и оборотни ведомости, информацията за тези операции на бенефициентите-бюджетни предприятия със средства на РА, освен включването ѝ в съответните сборни отчети и оборотни ведомости наред с останалите извънбюджетни средства и операции, се представя и обособено с оглед отделното ѝ консолидиране и осигуряване на агрегирани данни за тези разходи на национално ниво.

61. Тъй като е налице обособено отчитане от бюджетните предприятия на отпуснатите им от РА средства, при отразяване на касовия разход по функцио-

нален признак *не се ползват* предвидените в съответните функции кодове на дейности за разходи по международни програми и споразумения, а се прилага съответният код за дейност от ЕБК, по който по принцип би следвало да се отчита съответния разход.

62. МФ – д-ия „Държавно съкровище” с указанията за изготвянето и представянето на касовите отчети за първото тримесечие на 2008 г. или с други указания ще конкретизира прилагането на т.т. **59-61**, включително ще определи и макетите на формите и файловете за обособеното представяне на данните за операциите на бенефициентите-бюджетни предприятия с отпускнатите им средства от РА.

XI. Отчетност на РА и бенефициентите-бюджетни предприятия - специфични изисквания

63. Всички отпускани от РА средства на бенефициенти-бюджетни предприятия се отчитат като трансфери между извънбюджетни сметки (§ 63-00 от ЕБК и съответните сметки за трансфери от/за извънбюджетни сметки от гр. 75 от СБП), *с изключение на средствата за директни плащания и за пазарни мерки предоставяни на бюджетни предприятия (без частта от националните доплащания).*

64. От гледна точка на отчетността на РА касовите операции на агенцията със средствата за директни плащания (без частта от националните доплащания) и по пазарни мерки не представляват приход и разход (трансфер), а се отразяват като разчети (сметки 4864, 4868) и елемент на финансирането (§§ 93-21, 93-22, 93-23, 93-24, 93-25 и 93-26), включително и когато тези средства се предоставят на бюджетни предприятия, т.е. за тези средства РА се разглежда като „посредник” между съответните европейски фондове и крайния бенефициент, който ще усвоява тези средства.

65. В тази връзка, когато бюджетно предприятие получава *като бенефициент* от РА средства от директни плащания или суми по пазарни мерки, те следва да се отразят като приход от помощи от Европейския съюз (в зависимост от характера на средствата се ползва § 46-10 или 46-20 от ЕБК и с/ка 7481 или 7482) в отчетността за извънбюджетните средства, а не като трансфер. На касова основа разходването на тези средства се отчита по функционален признак от бенефициента по съответната дейност съгласно изискването по т. **61**.

66. Предвид изложеното по-горе, за отчетни цели се приема, че всички отпускани от РА на бюджетни предприятия (в качеството им на бенефициенти) средства от директни плащания и пазарни мерки са за сметка на Европейски фондове, а националните доплащания към тези средства (които представляват разход на РА), се счита, че се предоставят само на небюджетни предприятия.

67. Когато бенефициенти са бюджетни предприятия (без общините), независимо, че получават и разходват средствата от РА чрез банкови бюджетни сметки (виж т. **55.1**), операциите се отразяват като извънбюджетни средства. В тази връзка, за отчетността на тези бенефициенти, също се прилагат изложените по-горе изисквания на раздел **III** (включително използването на § 88-03 и с/ка 4682), като в случаите на превод на средства от директни плащания и пазарни мерки вместо § 63-01/с-ка 7529 се ползва § 46-10 (46-20)/с-ка 7481 (7482).

68. Когато бенефициентите-бюджетни предприятия са получили от РА трансфер за развитие на селските райони, разходите се отразяват от тях на касова основа по дейност 827. Аналогично, трансферираните им средства за рибарство се отразяват по дейност 826.

ХІІ. Допълнителни изисквания за отчетността и плащанията на РА

69. Когато от РА се предоставят средства за развитие на селските райони, рибарство, както и средства за сметка на национални доплащания и съфинансиране към директните плащания и бенефициент е *небюджетно предприятие*, в отчетността на РА се прилагат съответните параграфи от ЕБК и сметки за текущи и капиталови трансфери за небюджетни предприятия, като тези касови разходи се отчитат и по съответните дейности 824, 826 и 827 от ЕБК.

70. За извършваните чрез СЕБРА плащания от РА към съответните бенефициенти за **рибарство** (десетразряден код в СЕБРА **122 007 000-1**) и **развитие на селските райони** (десетразряден код в СЕБРА **122 008 000-0**) от агенцията се прилагат следните кодове за вид плащане:

70.1. За *текущ трансфер* към предприятия - код за вид плащане **30**;

70.2. За *текущ трансфер* към организации с нестопанска цел - код за вид плащане **30**;

70.3. За *текущ трансфер* към домакинства - код за вид плащане **40**;

70.4. За *капиталов трансфер* към предприятия - код за вид плащане **50**;

70.5. За *капиталов трансфер* към организации с нестопанска цел - код за вид плащане **50**;

70.6. За *капиталов трансфер* към домакинства - код за вид плащане **50**;

70.7. За всички *трансфери* към бюджетни предприятия - код за вид плащане **60**;

70.8. Когато даден превод към небюджетни предприятия съдържа и двата компонента – текущ и капиталов трансфер се прилага кодът за вид плащане на преобладаващия елемент. В следствие така акумулираните суми се преразпределят периодично чрез процедурите на СЕБРА по коректния код, когато са в съществен размер и практически може да се идентифицират;

70.9. Доколкото практически не е възможно поради заложените автоматични и други процедури при инициране на горепосочените плащания да се прилагат съответните кодове за вид плащане, се допуска първоначално сумите да се отчетат по един избран код за вид плащане а в следствие, така акумулираните суми периодично да се преразпределят по коректните кодове чрез съответните процедури в СЕБРА, аналогично на изложения в т. **70.8** подход.

71. За всички извършвани от РА чрез нейните десетразрядни кодове в СЕБРА **122 009 321-8**, **122 009 323-9** и **122 009 325-0** преводи по директни плащания към бенефициенти за сметка на средства от ЕС се прилага код за вид плащане **89**, а за преводите които са за сметка на национални доплащания и съфинансиране – съответните кодове по т. **70** (включително и чрез използване на процедурите по т.т. **70.8** и **70.9**).

72. За целите на отчетността и статистиката на публичните финанси извършваните и отчитани от РА касови плащания и постъпления, свързани с пазарни мерки по изкупуване и реализация на земеделска продукция и други материални запаси съгласно изискванията на Европейския съюз (ЕС), не представляват операции по придобиване и реализиране на *балансово* признати активи, а се отразяват като разчети (сметки 4864, 4868) и елемент на финансирането (§§ 93-25 и 93-26). **Придобитите по този ред активи на РА следва да се отчитат задбалансово – по сметка 9120.**

73. Когато от РА са извършени такива придобивания на активи със собствени средства и тези суми не бъдат възстановени от ЕС, припадащата се сума се изписва от сметка 4868 и се отнася:

73.1. по сметка 6914 - в случай, че придобитите с тези средства активи ще продължат да бъдат под ефективен контрол и разпореждане на ЕС;

73.2. по сметка 3220 - в случай, че придобитите с тези средства активи няма да се обект на ефективен контрол и разпореждане от ЕС. При това положение се взема и второ записване за отписване на тези активи от сметка 9120;

73.3. по друга сметка, определена от МФ - когато са налице обстоятелства и условия, различни от предходните.

74. Когато от РА са извършени предварително със собствени средства преводи по директни плащания за сметка на ЕС, които в последствие не бъдат възстановени от ЕС, тяхната стойност се отписва от сметка 4868 и се отнася по сметка 6914, доколкото не е определено друго от МФ.

XIII. Други изисквания за РА и нейните бенефициенти

75. Разпоредбите на **раздел V** и **раздел VI** се прилагат и за РА и нейните бенефициенти, с изключение на т.т. **46.2-46.4**. За случаите по т. **45** сумите се превеждат по сметката на ДФ „Земеделие” в БНБ: **BG87 BNBG 9661 3200 1700 01** (ВІСкод на БНБ – **BNBG BGSD**), доколкото не е определено друго с указания на МФ.

* * *

Настоящите указания са съгласувани с министъра на земеделието и продоволствието в частта на разпоредбите, засягащи Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие” и нейните бенефициенти.

МИНИСТЪР :
(Пл. Орешарски)